

ZARZĄDZENIE Nr 23/2024

Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Będzinie

z dnia 14.08.2024 r.

w sprawie: wprowadzenia Standardów Ochrony Małoletnich w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Będzinie.

Na podstawie: § 9 Statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Będzinie, na podstawie art 3 i art. 22b ustawy z dnia 13.05.2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich, art. 10 ustawy z dnia 28.07.2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw oraz § 8 ust. 5 pkt b Regulaminu Organizacyjnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Będzinie

z a r z ą d z a m co następuje:

1. wprowadzić w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Będzinie oraz w innych miejscach w których świadczy się pracę z małoletnimi przez osoby zatrudnione przez tut. Ośrodek Standardy Ochrony Małoletnich stanowiące załącznik do niniejszego zarządzenia.
2. Zobowiązać Kierowników Działów i wszystkich pracowników do zapoznania się z treścią powyższego dokumentu.
3. Wykonanie zarządzenia powierzam pracownikom Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Będzinie oraz innym osobom zatrudnionym na umowy cywilnoprawne, które mają kontakt z małoletnimi.
4. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 14.08.2024 r.

Dyrektor
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Będzinie
mgr Patrycja Gąsni-Hołota

Standardy ochrony małoletnich.

Rozdział 1.

Postanowienia Ogólne

1. Osoby zatrudnione w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Będzinie wykonują obowiązki służbowe z poszanowaniem praw osób, na rzecz których pracują, w tym małoletnich. Pracownicy podejmują działania dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Każdy pracownik traktuje dziecko z szacunkiem oraz uwzględnia jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przez kogokolwiek wobec dziecka przemocy w jakiegokolwiek formie. Pracownicy Ośrodka, realizując te cele, działają w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych oraz swoich kompetencji.
2. Niniejsze standardy określają najważniejsze zasady i założenia związane z zapewnieniem maksymalnego poziomu bezpieczeństwa i ochrony małoletnich, na rzecz których realizowane są usługi świadczone przez pracowników, a w szczególności przez osoby świadczące opiekę wychnieniową, usługi asystenta osoby z niepełnosprawnością, a także asystentów rodziny.
3. Standardy ochrony małoletnich zostaną udostępnione na stronie MOPS Będzin oraz wywieszane w widocznym miejscu w siedzibie Ośrodka w wersji kompletnej oraz skróconej przeznaczonej dla małoletnich.

Rozdział 2.

Słowniczek pojęć

1. Pracownikiem jest osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę, umowy cywilnoprawnej, a także wolontariusz.
2. Dzieckiem jest każda osoba do ukończenia 18 roku życia.
3. Opiekunem dziecka jest osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny, opiekunem jest również rodzic zastępczy.
4. Zgoda rodzica dziecka oznacza zgodę co najmniej jednego z rodziców dziecka/opiekunów. Jednak w przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka należy poinformować rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny.
5. Przez krzywdzenie dziecka należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika Ośrodka lub zagrożenie dobra dziecka,

w tym jego zaniedbywanie, to również brak działania ze strony osoby, instytucji lub społeczeństwa oraz rezultat beczynności który ogranicza równe prawa dziecka i zakłóca jego optymalny rozwój.

6. Dane osobowe dziecka to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka.
7. Osobą odpowiedzialną za Standardy ochrony małoletnich i sprawującą nadzór nad realizacją Standardów Ochrony Małoletnich w Ośrodku, jest Pani Anna Błaszkiwicz która odpowiada min. za:
  - upowszechnianie informacji wśród pracowników Ośrodka dotyczących niniejszych standardów, załącznik nr 1
  - prowadzenie rejestru zgłoszonych zdarzeń wynikających z niniejszych standardów, załącznik nr 2.
  - co najmniej raz na 2 lata dokonywanie monitoringu niniejszych standardów, wśród wszystkich pracowników Ośrodka, w oparciu o ankietę. Wzór ankiety stanowi załącznik nr 3 do niniejszych standardów ochrony małoletnich.
  - opracowanie wyników ankiety, zawierające ewentualne wnioski i propozycje zmian w standardach.
8. Przez Dyrektora rozumie się Dyrektora lub pracownika wyznaczonego do zastępstwa w czasie jego nieobecności w pracy w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Będzinie.

Rozdział 3.

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci.

1. Pracownicy posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia dzieci, monitorują sytuację oraz stosują zasady określone w niniejszych Standardach.
2. Niedopuszczalne jest przez pracowników Ośrodka wobec dziecka jakiegokolwiek formy przemocy.
3. Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Będzinie/Zleceniobiorcy mający bezpośredni kontakt z małoletnimi powinni wykonywać swoje zadania w sposób zapewniający poszanowanie praw dzieci, w szczególności praw dzieci, z szacunkiem oraz w sposób uprzejmy i kulturalny.
4. Niedopuszczalne jest stosowanie wobec małoletnich jakichkolwiek form przemocy, w tym nawiązywanie relacji o charakterze seksualnym.
5. Pracownicy MOPS-u/Zleceniobiorcy, mają obowiązek powstrzymać się od jakichkolwiek zachowań, które mogłyby naruszać przestrzeń osobistą małoletniego, powodować u niego poczucie zagrożenia, dyskomfortu lub strachu.
6. Pracownicy MOPS-u/ Zleceniobiorcy powinni zwracać uwagę na niepokojące zachowania małoletnich, które mogą świadczyć o ich krzywdzeniu i powinni podjąć odpowiednie działania. Jeżeli małoletni próbuje nawiązać kontakt z pracownikiem, powinien on go wysłuchać i w miarę możliwości, uzyskać możliwie najpełniejszą informację o sytuacji małoletniego.
7. Pracownik/Zleceniobiorca, który pozyskał informację o krzywdzeniu małoletniego lub był świadkiem krzywdzenia małoletniego, sporządza z tego notatkę służbową wraz z informacją o podjętych działaniach i przekazuje ją do pracownika odpowiedzialnego za prowadzenie rejestru.

8. W sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego przez osoby najbliższe pracownik MOPS-u/Zleceniobiorca przekazuje niezwłocznie pisemnie informację dotyczącą sytuacji danej rodziny do Zespołu ds. NIEBIESKICH Kart, który w ramach swoich kompetencji realizuje działania wynikające z ustawy z dnia 29.07.2005 r. o Przeciwdziałaniu przemocy domowej, zgodnie z przyjętą w tut. Ośrodku procedurą zabezpieczenia dziecka stanowiącą załącznik nr 4. Jeżeli powyższa sytuacja na miejsce poza godzinami pracy Ośrodka, należy zadzwonić pod numer alarmowy 112.
9. W przypadku gdy zgłoszono krzywdzenie dziecka przez pracownika/ zleceniobiorcę będącego w trakcie wykonywania obowiązków służbowych, wówczas osoba ta zostaje odsunięta od wszelkich form kontaktu z dziećmi (nie tylko dzieckiem pokrzywdzonym) do czasu wyjaśnienia sprawy.
10. W przypadku gdy pracownik/zleceniobiorca w trakcie wykonywania obowiązków służbowych dopuścił się wobec dziecka formy krzywdzenia lub działania na jego szkodę, o powyższym Dyrektor Ośrodka może poinformować odpowiednie służby. W sytuacji, gdy naruszenie dobra dziecka zostanie potwierdzone należy rozważyć rozwiązanie stosunku prawnego z osobą, która dopuściła się krzywdzenia.
11. Wszystkie osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych powzięły informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

Rozdział 4.

Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników

1. Kandydaci do zatrudnienia w Ośrodku weryfikowani są w Rejestrze Sprawców Przestępstw na tle seksualnym oraz składają informację z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172 oraz z 2022 r. poz. 2600), lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.
2. Jeżeli osoba posiada obywatelstwo inne niż polskie wówczas powinna przedłożyć również informację z rejestru karnego państwa swojego obywatelstwa.
3. Jeżeli prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności nie przewiduje wydawania takiej informacji lub nie prowadzi rejestru karnego, wówczas kandydat/kandydatka składa pod rygorem odpowiedzialności karnej oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie była prawomocnie skazana w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu Karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec niej innego

- orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściła się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi (załącznik nr 5).
4. Kandydaci do zatrudnienia w Ośrodku składają oświadczenie o państwie/ach zamieszkiwania w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczypospolita Polska i państwie obywatelstwa, złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej (załącznik nr 6).
  5. Pod oświadczeniami składanymi pod rygorem odpowiedzialności karnej składa się oświadczenie o następującej treści: Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Oświadczenie to zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Rozdział 5.

Zasady bezpiecznej relacji pomiędzy pracownikami/zlecenioborcami Ośrodka , a dziećmi.

1. Pracownicy traktują dziecko z szacunkiem oraz uwzględniają jego godność i potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec dziecka w jakiegokolwiek formie. Pracownicy realizując te cele działają w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych swojej jednostki oraz swoich kompetencji.
2. Pracownik/zlecenioborca zobowiązany/a do utrzymywania profesjonalnej relacji z dziećmi i każdorazowego rozważenia, czy Jego reakcja, komunikat bądź działanie wobec dziecka są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe.
3. Pracownik/zlecenioborca w komunikacji z dziećmi zachowuje cierpliwość i szacunek, słucha uważnie dzieci i udziela im odpowiedzi adekwatnych do ich wieku i danej sytuacji.
4. Nie wolno zawstydzać, upokarzać, lekceważyć i obrażać dziecka, nie wolno krzyczeć na dziecko w sytuacji innej niż wynikająca z bezpieczeństwa dziecka. Nie wolno bić, szturchać, popychać ani w jakikolwiek sposób naruszać integralności fizycznej dziecka.
5. Nie wolno ujawniać informacji wrażliwych dotyczących dziecka wobec osób nieuprawnionych. Obejmuje to wizerunek dziecka, informacje o jego/jej sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.
6. Pracownik/zlecenioborca nie może zachowywać się w obecności dzieci w sposób niestosowny. Obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec dziecka relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).

7. Nie wolno nawiązywać z dzieckiem jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych ani składać mu propozycji o nieodpowiednim charakterze. Obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie dzieciom treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę.
8. Nie wolno utrwałać wizerunku dziecka (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych. Dotyczy to także umożliwienia osobom trzecim utrwalenia wizerunków dzieci.
9. Nie wolno wchodzić w relacje jakiegokolwiek zależności wobec dziecka lub rodziców/opiekunów dziecka, które mogłyby prowadzić do oskarżeń o nierówne traktowanie bądź czerpanie korzyści majątkowych.
10. Należy zachować szczególną ostrożność wobec dzieci, które doświadczyły nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania. Takie doświadczenia mogą czasem sprawić, że dziecko będzie dążyć do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi. W takich sytuacjach należy reagować z wyczuciem, jednak stanowczo i pomóc dziecku zrozumieć znaczenie osobistych granic.
11. W sytuacjach wymagających czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec dziecka, należy unikać innego niż niezbędny kontakt fizyczny z dzieckiem. Dotyczy to zwłaszcza pomagania dziecku w ubieraniu i rozbieraniu, jedzeniu, myciu, przewijaniu i w korzystaniu z toalety. Należy zadbać o to, aby w każdej z czynności pielęgnacyjnych i higienicznych asystowała Ci inna osoba.
12. W realizacji standardów ochrony małoletnich należy uwzględnić sytuację dzieci z niepełnosprawnością oraz dzieci ze specjalnymi potrzebami. W odniesieniu do małoletnich z niepełnosprawnością posiadających orzeczenie Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności należy uwzględniać zawarte w w/w dokumencie wskazania i zalecenia odnoszące się do zapewnienia dziecku pomocy, poczucia bezpieczeństwa, ochrony przed krzywdzeniem.
13. Kontakt z małoletnimi co do zasady powinien odbywać się w godzinach pracy, tylko i wyłącznie za zgodą rodzica/opiekuna i dotyczyć celów mieszczących się w zakresie obowiązków pracownika.

Rozdział 6.

Zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania

1. Osobą odpowiedzialną za udostępnianie rodzicom, opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim standardów, celem zapoznania się z nimi i ich stosowania jest pracownik podejmujący współpracę z rodziną a podczas jego nieobecności, osoba go zastępująca. Powyższe jest dokumentowane pisemnym oświadczeniem rodzica/opiekuna o zapoznaniu się ze standardami (załącznik nr 7).

2. Dla małoletnich objętych wsparciem MOPS Będzin przygotowana została skrócona wersja standardów, zawierająca istotne informacje sformułowane w sposób przystępny dla dzieci (załącznik nr 8), która została zamieszczona na stronie internetowej Ośrodka, na tablicach informacyjnych w siedzibie tut. Ośrodka oraz na tablicach informacyjnych w Rejonach i innych placówkach wchodzących w struktury MOPS Będzin. Ponadto pracownicy socjalni, asystenci rodziny oraz inni pracownicy mający kontakt z małoletnimi będą przekazywać rodzicom/opiekunom prawnym wersję skróconą Standardów Ochrony Małoletnich w trakcie wykonywania czynności służbowych.

OŚWIADCZENIE O ZAPOZNANIU SIĘ ZE STANDARDAMI OCHRONY MAŁOLETNIICH
W MIEJSKIM OŚRODKU POMOCY SPOŁECZNEJ W BĘDZINIE

.....
imię i nazwisko pracownika/zleceniobiorcy
praktykanta, wolontariusza,

Oświadczam, że zapoznałem/-am się ze standardami ochrony małoletnich w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Będzinie oraz zobowiązuję się do ich stosowania.

.....
data i podpis pracownika/zleceniobiorcy
praktykanta, wolontariusza,

Monitoring Standardów Ochrony Małoletnich w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Będzinie-ankieta

1	Czy wiesz na czym polegają Standardy Ochrony Małoletnich?	TAK	NIE
2	Czy zapoznałeś się z dokumentem Standardy Ochrony Małoletnich w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Będzinie?	TAK	NIE
3	Czy potrafisz rozpoznawać symptomy krzywdzenia dzieci?	TAK	NIE
4	Czy wiesz, jak reagować na symptomy krzywdzenia dzieci?	TAK	NIE
5	Czy zdarzyło Ci się zaobserwować naruszenie zasad zawartych w Standardach ochrony małoletnich przez innego pracownika? Jeśli tak jakie podjąłeś działania?	TAK	NIE
6	Czy masz jakieś uwagi/poprawki/sugestie dotyczące Standardów ochrony małoletnich? (wpisz poniżej tabeli)	TAK	NIE

Uwagi / poprawki / sugestie:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Procedura Odebrania Dziecka

W razie zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową pracownik socjalny zapewnia dziecku ochronę przez umieszczenie go u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej w rozumieniu art.115 §11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. z 2024 r. poz. 17), dającej gwarancję zapewnienia dziecku bezpieczeństwa i należytej opieki, w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub instytucjonalnej pieczy zastępczej.

PROCEDURA ODEBRANIA DZIECKA:

- I. Ma zastosowanie w przypadku zagrożenia życia i zdrowia dziecka w związku z przemocą (zaniedbaniem) w rodzinie.
- II. Następuje bez wcześniejszego orzeczenia sądu.
- III. Decyzję o odebraniu dziecka podejmowana jest wspólnie przez pracownika socjalnego, funkcjonariusza Policji, lekarza lub ratownika medycznego lub pielęgniarkę.
- IV. Pracownik socjalny ma prawo odebrać dziecko z rodziny w sytuacji gdy wykonuje swoje obowiązki służbowe tj. w godzinach swojej pracy.

GŁÓWNE ZASADY POSTĘPOWANIA W RAMACH PROCEDURY

1. Pracownik socjalny ma obowiązek niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 24 godzin powiadomić sąd opiekuńczy o odebraniu dziecka i miejscu jego umieszczenia.
2. Sąd niezwłocznie, nie później jednak jak w ciągu 24 godzin, wydaje orzeczenie o umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej albo orzeczenie o powrocie dziecka do rodziny.
3. Na odebranie dziecka przysługuje zażalenie do sądu opiekuńczego właściwego miejscowo do jego rozpatrzenia. Zażalenie może być wniesione za pośrednictwem pracownika socjalnego lub funkcjonariusza policji, którzy dokonali odebrania dziecka. O prawie do złożenia zażalenia, wraz ze wskazaniem sądu opiekuńczego właściwego miejscowo do jego rozpatrzenia, pracownik socjalny lub funkcjonariusz policji poucza rodziców, opiekunów prawnych lub faktycznych dziecka. Pouczenie to należy wręczyć na piśmie.

OBOWIĄZKI POSZCZEGÓLNYCH OSÓB, UCZESTNICZĄCYCH W PROCEDURZE ODEBRANIA DZIECKA:

1. PRACOWNIK SOCJALNY

- wezwanie policji i lekarza (lub ratownika medycznego, pielęgniarki),
- przedstawienie sytuacji,
- podjęcie wspólnie z policjantem i przedstawicielem ochrony zdrowia decyzji o odebraniu dziecka,
- wręczenie rodzicom (opiekunom prawnym lub faktycznym dziecka) – na piśmie, pouczenia o prawie do złożenia zażalenia wraz ze wskazaniem sądu opiekuńczego właściwego miejscowo do jego rozpatrzenia. W sytuacji, gdy jest to niemożliwe, gdyż rodzice są pod wpływem alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających, należałoby rozważyć przesłanie pouczenia pocztą, za poświadczeniem odbioru,
- umieszczenie dziecka u niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej lub pieczy zastępczej,
- powiadomienie sądu opiekuńczego – niezwłocznie, nie później niż w ciągu 24 godzin o odebraniu dziecka z rodziny i umieszczeniu go u niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej lub pieczy zastępczej,
- przyjęcie od rodziców/opiekunów zażalenia na odebranie dziecka. W przypadku wniesienia zażalenia za pośrednictwem pracownika socjalnego, który dokonał odebrania dziecka – niezwłoczne przekazanie zażalenia do sądu.

2. POLICJANT

- sprawdzenie legitymacji pracownika socjalnego,
- ustalenie tożsamości odbieranego dziecka, rodziców, opiekunów prawnych lub faktycznych, a w razie potrzeby innych uczestników postępowania, obecnych w miejscu wykonywania czynności,
- zapoznanie się ze wszystkimi informacjami dotyczącymi dziecka, będącymi w posiadaniu pracownika socjalnego,
- ocena na podstawie informacji i okoliczności faktycznych zastanych na miejscu stopnia zagrożenia życia lub zdrowia dziecka i przedstawienie pracownikowi socjalnemu swojego stanowiska co do zasadności jego odebrania,
- współuczestniczenie z pracownikiem socjalnym, przedstawicielem ochrony zdrowia w podjęciu decyzji o odebraniu dziecka,
- zapewnienie bezpieczeństwa osobistego dziecku, pracownikowi socjalnemu i innym uczestnikom postępowania,
- w razie potrzeby udzielenie pierwszej pomocy i wezwanie pogotowia ratunkowego,
- wręczenie rodzicom, opiekunom prawnym lub faktycznym dziecka pisemnego pouczenia o prawie złożenia do właściwego miejscowo sądu opiekuńczego zażalenia na odebranie dziecka. Policjanci nie robią tego, jeśli rodziców pouczył pracownik socjalny.
- na wniosek pracownika socjalnego udzielenie niezbędnej pomocy przy umieszczeniu dziecka u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej lub pieczy zastępczej.

Pomoc, o której mowa, będzie polegała w pierwszej kolejności na:

- zapewnieniu bezpieczeństwa osobistego dziecku, pracownikowi socjalnemu i innym uczestnikom postępowania,
- ustaleniu tożsamości osoby najbliższej, uprawnionego członka rodziny zastępczej lub uprawnionego pracownika placówki opiekuńczo wychowawczej, w której umieszczone zostanie dziecko,
- sporządzenie (po zakończeniu czynności) notatki urzędowej z przeprowadzonych czynności zawierającej w szczególności: imię i nazwisko oraz stopień służbowy; określenie daty i miejsca przeprowadzonych czynności; informacje o formie i treści wniosków pracownika socjalnego, na którego wniosek podjęte zostały czynności; imię i nazwisko pracownika socjalnego oraz adres jednostki organizacyjnej pomocy społecznej; imię i nazwisko lekarza lub ratownika medycznego, lub pielęgniarki, którzy uczestniczyli w podjęciu decyzji o odebraniu dziecka z rodziny; imię i nazwisko oraz inne dane niezbędne do ustalenia tożsamości odbieranego dziecka, rodziców, opiekunów prawnych lub faktycznych oraz innych uczestników postępowania obecnych w miejscu wykonywania czynności; opis wykonanych czynności, w tym informacje o podjętej decyzji, z uwzględnieniem stanowisk poszczególnych uczestników. Kopia sporządzonej notatki urzędowej przekazywana jest do sądu opiekuńczego oraz właściwej jednostki organizacyjnej pomocy społecznej.

3. LEKARZ (RATOWNIK MEDYCZNY, PIELĘGNIARKA)

- zapoznanie się ze wszystkimi informacjami dotyczącymi dziecka, będącymi w posiadaniu pracownika socjalnego,
- określenie stanu zdrowia dziecka, udzielenie pomocy lekarskiej, ocena na podstawie informacji i okoliczności faktycznych zastanych na miejscu stopnia zagrożenia życia lub zdrowia dziecka i przedstawienie pracownikowi socjalnemu swojego stanowiska co do zasadności jego odebrania,
- współuczestniczenie z pracownikiem socjalnym i policjantem w podjęciu decyzji o odebraniu dziecka,

PRZEWÓZ DZIECKA

Przepisy nie regulują wprost sposobu przewozu dziecka po jego odebraniu do miejsca umieszczenia. Należy przyjąć za zasadę, że za kompleksowe zabezpieczenie sytuacji dziecka, odpowiadają trzy służby biorące udział w procedurze odbierania dziecka z rodziny. Pracownik socjalny decyzję o odebraniu dziecka podejmuje wspólnie z policją oraz pracownikiem ochrony zdrowia. Jedna ze wskazanych ustawowo służb będzie dysponowała samochodem służbowym lub wykorzystywanym do celów służbowych. Kwestie techniczne należy więc rozstrzygnąć przy współpracy i wspólnym podejmowaniu decyzji pomiędzy trzema służbami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie uczestniczącymi w zdarzeniu. Zgodnie z art. 39 ust. 3 – 4 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2005 r. Nr 108 poz. 908 z późn. zm.) w pojeździe samochodowym wyposażonym w pasy bezpieczeństwa dziecko w wieku do 12 lat, nieprzekraczające 150 cm wzrostu, przewozi się w foteliku ochronnym lub innym urządzeniu do przewożenia

dzieci, odpowiadającym wadze i wzrostowi dziecka oraz właściwym warunkom technicznym, nie dotyczy to jednak przewozu dziecka taksówką osobową, specjalistycznym środkiem transportu sanitarnego, o którym mowa w art. 36 ust. 2 ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. Nr 191, poz. 1410, z późn. zm.), lub pojazdem Policji. Należy także mieć na uwadze, że na żądanie pracownika socjalnego Policja jest zobowiązana do udzielenia mu pomocy przy czynnościach związanych z przymusowym odebraniem osoby podlegającej władzy rodzicielskiej lub pozostającej pod opieką (art. 598¹⁰ kpc w związku z art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie). Pomoc udzielona przez Policję może więc polegać na dowiezieniu dziecka do odpowiedniej placówki lub do dalszej rodziny.

POSTĘPOWANIE PO ODEBRANIU DZIECKA (SĄD, ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY)

Rodzicom, opiekunom prawnym lub faktycznym przysługuje zażalenie do sądu opiekuńczego na odebranie dziecka. O prawie do złożenia zażalenia, wraz ze wskazaniem sądu opiekuńczego właściwego miejscowo do jego rozpatrzenia, pracownik socjalny lub funkcjonariusz Policji poucza rodziców, opiekunów prawnych lub faktycznych dziecka. Pouczenie to należy wręczyć na piśmie.

W zażaleniu można domagać się zbadania zasadności i legalności odebrania dziecka oraz prawidłowości jego dokonania. Zażalenie może być wniesione za pośrednictwem pracownika socjalnego lub funkcjonariusza Policji, którzy dokonali odebrania dziecka. W takim przypadku zażalenie podlega niezwłocznemu przekazaniu do sądu opiekuńczego.

Sąd rozpatruje zażalenie niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 24 godzin.

W razie uznania bezzasadności lub nielegalności odebrania dziecka sąd zarządza natychmiastowe przekazanie dziecka rodzicom, opiekunom prawnym lub faktycznym, od których dziecko zostało odebrane. W przypadku stwierdzenia bezzasadności, nielegalności lub nieprawidłowości odebrania dziecka sąd zawiadamia o tym przełożonych osób, które dokonały odebrania. Jeżeli umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej albo w placówce opiekuńczo-wychowawczej nastąpiło w trybie art. 12 a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie sąd niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 24 godzin, wydaje orzeczenie o umieszczeniu dziecka w rodzinie zastępczej albo w placówce opiekuńczo-wychowawczej, albo orzeczenie o powrocie dziecka do rodziny. Jeżeli rodzina, w której miało miejsce odebranie dziecka nie była objęta procedurą „Niebieskie Karty”, należy wypełnić druk „Niebieska Karta – A” i przekazać go przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego. Jeżeli procedura „Niebieskie Karty” była wcześniej wszczęta, należy ją kontynuować.

Procedury postępowania Policji określa rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 marca 2011 r. w sprawie procedury postępowania przy wykonywaniu czynności odebrania dziecka z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie (Dz. U. nr 81, poz. 448).

OŚWIADCZENIE O NIEKARALNOŚCI

....., dnia ..... r.

Ja,.....
nr PESEL ...../nr paszportu .....
oświadczam, że w państwie ..... nie jest prowadzony rejestr karny/ nie wydaje się informacji z rejestru karnego. Oświadczam, że nie byłam/em prawomocnie skazana/y w państwie ..... za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu Karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec mnie innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściłam/em się takich czynów zabronionych, oraz że nie nałożono na mnie obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.

Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
Podpis

....., dnia ..... r.

OŚWIADCZENIE O KRAJACH ZAMIESZKANIA

Oświadczam, że w okresie ostatnich 20 lat zamieszkiwałem/am w następujących państwach, innych niż Rzeczypospolita Polska i państwo obywatelstwa:

1.....

2.....

oraz jednocześnie przedkładam informację z rejestrów karnych tych państw uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi.

Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia

.....

Podpis

OŚWIADCZENIE O ZAPOZNANIU SIĘ ZE STANDARDAMI OCHRONY MAŁOLETNICH W MIEJSKIM
OŚRODKU POMOCY SPOŁECZNEJ W BĘDZINIE

.....
imię i nazwisko rodzica/opiekuna

Oświadczam, że zapoznałem/-am się ze standardami ochrony małoletnich w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Będzinie.

.....
data i podpis rodzica/opiekuna

STOP PRZEMOCY

Załącznik Nr 8 do Załącznika Standardów Ochrony Małoletnich
w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Będzinie

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH W MIEJSKIM OŚRODKU POMOCY SPOŁECZNEJ W BĘDZINIE

Głównym celem Standardów Ochrony Małoletnich jest zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom, dbałość o ich dobro, uwzględnianie ich potrzeb i podejmowanie działań w ich jak najlepszym interesie.

Krzywdzenie dziecka, czyli każdej osoby do ukończenia 18 roku życia jest to każde działanie, które powoduje, że dziecko doświadcza:

- przemocy fizycznej (naruszenia niekalkulacji cielesnej),
- przemocy emocjonalnej (naruszenia godności osobistej dziecka),
- wykorzystywania seksualnego (naruszenia intymności),
- zaniedbania (naruszenia obowiązku do opieki ze strony bliskich).

Krzywdzenie dziecka to czyn zabroniony!

Jeżeli nie czujesz się bezpiecznie, jesteś zastraszony, doświadczasz przemocy, twoje prawa są łamane

ZADZWOŃ!!!

112 116 111 22 583 66 00 800 12

NUMER ALARMOWY TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY RZECZNIK PRAW DZIECKA SOS

Wersja pełna i skrócona Standardów Ochrony Małoletnich w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Będzinie dostępna jest na tablicach informacyjnych Ośrodka oraz na stronie internetowej Ośrodka www.mops.bedzin.pl.
Dodatkowo wersja skrócona dostępna jest na rejonach i innych placówkach wchodzących w strukturę MOPS Będzin.

